

I. N. J!

Annò, quò GERMANIA GERMANA exclamat atque vovet,

**FLoreat LeopOLDVs IMperator, & In
Vigore perpetVo VIVat:**

**AUGUSTISSIMI atque INVICTISSIMI ROMANORUM
IMPERATORIS, DOMINI DOMINI**

LEOPOLDI,

quem Deus diu servet,

**ANIMVM à primo Coronationis mo-
mento maximè IRENICVM atque
PACIFICVM**

Differtatione Publicâ eâque Humilimâ submis-
sissimè veneratur

**Fridericus Lipsius, Gymnasij Roten-
burgo-Tuberani Rector,**

Responsurò

JOHANNÉ MICHAELÉ RAABIO.

d. April.

*Rotenburgi ad Tubarim, excudebat Fridericus Gustavus Lipsius,
Anno M DCLXXIX.*

I. N. J!

§. I.

N Arcu Triumphali in Ho-
norem tūm Electi Romanorum Imperatoris
LEOPOLDI INVICTISSIMI adornato S.P.Q.
Noribergensis solenne hoc votum non sine
OMINE apposuit lit. B. 3.

Invictissime Cæsar & Monarcha!

Reddas, O LEOPOLDE, secla prisca,
Reddas aurea fata, grata mundo,
Confirmans populis quiete cinctis,
Pacis tempora, tuta, blanda, læta!
In templo Pietatis atque Honoris
Immortale Tuum Decus perennet,
Invictissime Cæsar & Monarcha!

§. II.

Hocque ipsum Votum eò tempore S. P. Q. Noribergen-
sis & omnes Imperij Status Ordinesque Fidelissimi Publicâ
Voce quod confirmarunt, Auspicatum verè impetravit even-
tum. Namque multifariæ licet Bellorum Flammæ à Coro-
nationis Cæsareæ, quatuor jam & quod excurrit ante lustra

A 2

Feli-

Feliciter peractæ termino intra & extra Germaniæ Fines ex-
ortæ fuerint, spes ea tamen superfuit semper, DEO quidem
IRENARCHA Supremô Clementer Benedicturô, *gratissima*
Pacis Halcyonia iustô & soli DEO perspectô tempore esse reditura. Perbene
imô fecisset hætenus Germania, alterâ siquidem manu preces ca-
lidissimas celebrandæ Paci intentissimas DEO obtulisset, alterâq; morientis
prosperitatis vestigia ostendisset. Pietas namque & PAX centrum
idem est, quô omnes actionum humanarum lineæ decurrunt,
ita rem egregiè deducente Dn. D. Schottelio in acclamatione
pro Pace inter Christianos firma & fida ad primum Pacis nun-
cium oblata, §. 5.

§. III.

Et veluti *Excelsa & Divina in Magnatibus Pacis atq; Pietatis Vir-*
tut vulgaria qualibet Secularium studia vincit atq; supergreditur: Ita per
promotum toties ab AUSTRIACIS LUMINIBUS Pacis diu inter-
dum suspensæ studium, immortale Famæ ad Astra usque cele-
bratissimæ Præconium dudum acquisiverunt, & non absque
Felicissimo applausu retinuerunt.

§. IV.

Primas hic quidem tenet RUDOLPHUS HABSBURGENSIS
omni laude humanâ superior, Æternum Familiæ Potentissi-
mæ, quæ tantæ Gloriæ atque Majestatis *Primitias* debet, Orna-
mentum Augustum, cui Chronicon Sponsheimense tale con-
secrat *Elogium*, ut *Pacem in omni terra* circumquaque ab Italia us-
que in Austriam itinerantibus *firmissimam* restituerit, qui digni-
tatem Imperij collapsam postliminiô redire jusserit, qui Rem-
publicam Fatis destinatam & fortunæ ludibrio expositam fir-
maverit, quiq; Germaniam tantum non in *cineres redactam* fa-
cie pristina redonaverit bene feliciterque. Ipse & DEUS, at-
testante Juliô Pflugio, Naumburgensi Episcopo, pro Clemen-
tia sua Infinita summam rerum nostrarum ad GENTEM AU-
STRIACAM detulit, ad eam nimirum Gentem, per quam, quan-
tum tribuere vellet, Christianis gentibus declaravit, cum si-
gnum Crucis ostenderet tempore eô, cum RUDOLPHO, qui pri-
mus

mus ex ea Familia Imperator creatus fuerat, Aquisgrani more
Majorum Diadema imponeretur : leg. Dn. D. Joh. Volck.
Bechmann. in Exercitation. Exoter. Juris Publ. p. 96. quin-
imò D. Kirchnerus & ex eo Cl. Lanfius in orat. 1. pro German.
reverenti calamò afferuerunt : IN FAMILIA AUSTRIACA
NULLUM UNQUAM TYRANNUM VEL LEGI VEL
AUDIRI, citante pariter Authore Itinerarij Germaniæ Po-
litici, p. 68.

§. V.

Ut de cæteris è Potentissima Austriacorum Archi-Ducum
Familia oriundis, & per omnem Europam Decantatissimis Im-
peratoribus, *Pacificis* maximè, nihil hîc dicam, ipsus præterire
nescio Augustissimorum CÆSARUM FERDINANDORUM
I. II. & III. in promovenda Pace Studium, æquissimeque de Au-
gustissimo FERDINANDO I. Johannes Reinhardus Marxius
in Encomio Gloriæ Austriacæ p. 41. scripsit, quod FRATRIS
CAROLI V. semper AUGUSTI Victórias usurpare malue-
rint, quàm augere PACIS AMATOR, *Martem necessitati, Pa-
cemq.* usui accommodans, sibi que jucundius & subditis utilius
credens *illos sub fœu, quàm SE sub Palma vesci* : qui semper amaverit

Irenes Oleam blanda que Gaudia :

Qui terræ sit Amor, cujus ad osculū

Pacales Oleæ pangere furculos

Posset delitiosi lepor otij,

Auræ confluerent murmura Etesię,

Crisparent liquidi & flabra Favonij.

De FERDINANDI II. Gloriosissimi Imperatoris animo Paci-
fico prolixè discurret Gulielmus Lamormaini de Virtutibus
Ferdinandi II. p. 9. ipseque Philippus Andreas Burgoldensis

in Notitia Rerum Illustrium Imperij Romanô-Germanici p. 300. evincit, Tantum Imperatorem Bellum Mantuanum cum maximo Imperij commodo, pace Hispanis invidiosa, in conventu Ratisbonensi Anno 1630. finivisse, vid. Dn. Joh. Petr. Lotichio in Parva Austriade p. 136. & p. 194. ubi nervosè proponit, quòd præclara tum facta ammonitio pacis quædam inculcatio & promulsis videri possit, quam suò tempore exceperit consummatio. Egregiè quoque cecinit Suantenius p. 412.

FERDINANDUS Pacis leges proponit honestas
Saxonico, quas cum semel accepisset, is almam
Cum Ferdinando sociavit Cæsare Pacem.

§. VI.

Pax tandem diu exulans lucem vidit vicissim in Germania Pietate & Industria Magni Ferdinandi III. qui non tantum Pacem diu desideratam Anno 1648. Germaniæ, Deò ita dictitante, indulgit, sed & quod opus Cedrò æternâ dignissimum, in Comitibus Ratisbonensibus solenissimè anno 1653. & 54. Almam hancce Pacem in Salutem totius Imperij Romanô-Germanici confirmavit.

§. VII.

Non ergò audiendus est Author Floscul. Histor. p. 452. quem modò citatus Burgoldensis produxit p. 300. dum Pacificum Imperatorem Ferdinandum III. Pacem hanc minùs probasse, evincere studet. Sciunt sanè omnes Historiæ Cultores, Augustissimum Imperatorem FERDINANDUM III. Chiliarchum Ranffr. quando clangentibus Tubis (qua cateroqui Viennæ sub capitis pœna interdictæ) d. 30. Julij st. n. anno 1650. Viennensem Aulam Cæsaream usque penetrasset, tumque ipsi Imperatori Instrumentum Pacis cum executionis ita insignito Recessu humillimò studio obtulisset, PACIS AMORE totum in Gaudio solutum, Gratiosissimis Manibus Instrumentum idem excepisse, atque Chiliarcho bonæ Pacis Evangelium annuncianti annulum aureum cum Catena Aurea atq; nummi pretiosi appendice donavisse.

§. VIII.

Tantis Gloriosissimorum Avi atque Genitoris Imperatorum

torum pacifica sequens vestigia LEOPOLDUS semper Augustus Imperator, animum verè Pacificum expressit pridem in Capitulatione §. 13. Absonderlich sollen und wollen wir dasjenige/was zu Oßnabrück und Münster zwischen unserm Vorfahren am Reich/dem Heiligen Römischen Reich / und sämtlichen Churfürsten/ Fürsten und Ständen an einen; Dann denen mit pacificirenden am andern Theil gehandelt und geschlossen worden/ohnverbrüchlich halten/ darwider weder vor uns etwas vornehmen / noch andern dergleichen gestatten / wordurch dieser allgemaine Ehriliche innerwehrende Fried und wahre aufrichtige Freundschaft gefræncket/betrübt/ und gebrochen werde.

§. IX.

Nuncque Imperator LEOPOLDUS multis votis atque congratulantibus Aclamationibus ubi esset declaratus, mox arma contra Suecos in favorem Regis tum in Polonia Scepta tenentis Casimiri, *cujus casus & in Regimine & Regiminis abdicatione insolitò penè exemplò, mirus erat, mota fuerunt.*

§. X.

Graviter hinc & Verbis & Armis dimicatum fuit, nec de fuere Manifesta publica, *quibus motivis* Augustissimus LEOPOLDUS inductus, *Sueci ut bellum* indixisset: Accusabantur tum temporis Sueci, quòd Domum Austriacam multis modis laxissent, & in Silesia fidem contra publicam rem egissent, leg. ipsa motiva lit. B. 2. B. 3. & C. 2.

§. XI.

Nec tamén medijs hisce in Bellonæ Polonò-Suecicæ motibus Augustissimus LEOPOLDUS Imperator *PACIS animus* sepo-

seposuit, ut Magnam Mentem verè Cæsaream istamq. Irenicam
d. 21. Martij anno 1660. GRAVISSIME sequentibus aperuerit;
Kaiserlicher Senten wurde nichts mehr als ein
allgemeiner Frieden verlangt / man hatte auch
Zeit während der Kaiserl. Regierung kein anders
bezeuget / und dafern es der Cron Schweden ein
Ernst seyn wollte Frieden zu machen / und die
Bunds-Verwandten mit einzuschliessen / wäre
an dem Frieden nicht zu zweiffeln: würde nun die
Cron Schweden einen aufrichtigen Frieden zu
machen sich herauß lassen / sollte in allen Stücken
gegen Schweden gegen dem Osnaabrückischen
Frieden-Schluß nachgelebet werden: leg. Diarium
Europæum in Continuatione III. p. 289.

§. XII.

Bellò DEI GRATIA sopitò, Magnæ DEO latæ suht Vien-
næ Grates, pro Pace redonatâ, Votumque hoc in *Festis Eucharis-
ticiis* sonabat undique:

IOUA, fac æternos Pacem, Pacisq. Ministros!

Sicque Oliva, Cœnobium propè Dantiscum, felicitate ea dota-
ta fuit, ut Gratissima diuque desideratissima Pacis Oliva inde pri-
mum ad Europæos Monarchas atque Principes mitteretur.

§. XIII.

Turbinibus hisce atque turbis omnimodè deletis, nova
mox turba Pacatissimum LEOPOLDI Imperatoris Animum ad
arma necessaria concitavit. Dùm enim Turcici Imperato-
res ad conservandam & stabiliendam Dominationem, bene-
ficuti monet Cl. Bosius, Professor Jenensis in discursu Acade-
mico de Imperio Turcico §. 9. Arcanum hocce fovent, ut Bellum ex
Bello serant, ipsaq; Hungaria tota subjugata nondum, nec olim,
quod

quod Deus avertat, subjuganda in oculis Turcici Imperatoris fudes ef-
set, ecce! Turcicus Sultanus, qui olim jam Germaniæ delin-
quentis flagellum & mastyx sonabat, Imperatori Potentissimo
LEOPOLDO bellum indixit longè cruentum. Pacem ut fo-
veret cum Christianis ulterius, recusabat penitus Turca, &
per suos *Thrasonica* prorsus voce Christianis significabat: **Sie Tur-
cken wußten von keinem Fried/sie wollten in fur-
ßer Zeit bey ihnen seyn / und ihnen den Frieden
mit den Säbeln einstreichen.**

§. XIV.

A parte ita & Christianorum & Mahumedanorum ubi
esset certatum, & hîc Aurea Pax maturè redijt multò sangui-
ne effusò. Turcæ namque, Trajanò Boccalinò Relat. Cen-
tur. 2. c. 88. affirmante, *cum Principibus, qui majoris sunt potentia, nec
primò actu statim debellari possunt, post primum imperum, bellum quasi ab-
rumpunt, contenti, regionem Magnatum aliquantulum imminuisse, thesau-
ros exhaustisse, & ita Potentiam infregisse*: quibus obtentis Pacem
cum Magnatibus faciunt Turcæ, quin Septennium ultra pro-
trahi bellum peculiari aut decretò aut institutò interdictum
esse, famâ constanti confirmatum est. Est inde Turcis ma-
ximè conspectum, rem esse periculi plenissimam, omnem illis
spem præscindere, quorum tanta adhuc sit & animorum & vi-
rium Facultas, ut & ditiones amissas recuperare, & victores ad
Pacem cogere possint.

§. XV.

Multi tùm quidem Armorum contra Turcas exercitan-
dorum continuationem urgendam esse, affirmabant, at maluit
Gloriosissimus IMPERATOR LEOPOLDUS Pacem præ-
ferre bello, *maximis inductus causis*, quarum Summam legere li-
cet in *Diarij Europæi parte undecimâ* p. 500. Unde in Augustissimi
Imperatoris LEOPOLDI Honorem optimè cecinit Suante-
nius in Symbolis Romanor. Imperator. p. 418.

Hic Cæsar Turcas, qui CHRISTI Nominis hostes
Atq; Waradinò Neuheufeliòq; potiri
Arcibus Hungaricis, majorum more superbâ
Voce minabantur Romanæ extremâ Coronâ,
Stravit & Imperij subitò auxiliariis armis,
Clarorum Heroum studiò, precibusq; piorum
Devictos, Pacem peterent, cum laude coegit.

§. XVI.

Misò deinceps annò sequenti 1665. Oratore Cæsareo Domino IACOBO S. R. I. Comite de Leslie Constantinopolitanum ad Sultanum, Pax hæc ipsa confirmata est. Ipse Cæsareus Orator ubi, valedicens tum Paci recens susceptæ negotijsque publicis invicem per delegatòs pertractatis comprobatisq; , per Sultanum firmam fidem expetiisset, Sultanus succinctò Laconismo ad proposita respondens, ad scopum de Pace atq; tractatibus publicis diserte, fide sanctâ spondere se affirmavit, pactam utrimq; se inter, atq; Imperatorem Germanorum Pacem inviolabiliter servatam iri abs se, neq; causam disidi futuram imposterum, modò Pacis & Quietis osiores nonnulli vicissim à parte altera, quod optaret, compescantur. Vid. Dn. Paulus Tafferner in Cæsarea Legatione ad Portam Ottonannicam, qui ipse itineris erat Comes p. 122. & 123.

§. XVII.

Nec animus hic Pacificus, & ad Clementiam proclivis maxime, Augustissimi Imperatoris LEOPOLDI hostes latet. Ipse Petrus Serinius in libello supplice, quem Cl. Dn. Erasmus Francisci in part. 3. p. 1182. des hohen Trauer-Saals citat, captivus modò ad eam appellavit sequentibus: Ich appellire einig und allein an die Oesterreichische Clemenß: Es ist ja E. Kays. Maj. Durchleuchtigstes Haus mit der Clemenß geböhren/ mit derselben erwachsen/ und bestättiget worden/ und wird auch dasselbe anderst

derst nicht / als mit Untergang der Clementz sterben oder untergehen können. Estque hæc ratio Clementia, ut Majestati Imperantium nihil quicquam detrahat, imò adeousque Eminentiam Heroum Austriacorum commendat Clementia ut citante Dn. D. Richterò in Discursu Jur. Publ. de Augustissimæ DOMUS AUSTRIACÆ JURIBUS ac Præ-Eminentia lit. F. Potentissimus FERDINANDUS II. erga Wallensteinium Clementiæ Imperatoriæ scintillam exire permisisset, nisi cæteri Imperatorem eum esse meminissent: Ipse quamquam Wallensteinius CÆSAREAM MAIESTATEM adeo non verebatur, ut si quid mandatorum ab EA ipsi Wallensteinio esset allatum, extenuare illud auderet potius, quasi ab otiosis Aulicis consilia inepta darentur illi, qui in libero militiæ campo versaretur; legatur vita Wallensteinij à Gualdo conscripta p. 93.

§. XVIII.

Ad nostra ut transeamus tempora Pacificum AUGUSTISSIMI IMPERATORIS LEOPOLDI animum præ reliquis graphicè expressit in medio bello Author discursus Politici de tempore præsentis p. 62. quòd LEOPOLDUS verè Delicium generis humani bono publico natus, Numinis Cælestis Providentiâ Imperio Romano destinatus, vultu, fronte, oculisq; exprimat veram Augusti animi Mansuetudinem, & Pacis Amorem.

§. XIX.

Sanè Batavo à Gallis illato bello Augustissimus Imperator LEOPOLDUS, non nisi necessitate summâ urgente, implicitus fuisset, maximè cum & Imperij Romanò-Germanici Salus arma suadere videretur. In medijs tamen Armorum strepitibus emicuit semper Animus Augustus ad Pacis reintegrationem promptissimus, cogitans, insperata magis sæpè accidere, quàm quæ speremus, pacemque contemnentes, & gloriam vanam appetentes, pacem sæpius & gloriam simul perdere. Et dùm

Pax, plenum virtutis opus, pax, summa laborum,

*Pax belli exacti pretium, pretiumq; pericli,
Sidera dumq; vigent & durant terrea Pace,*

Tota decantabit Posteritas, ea si futura est, AUGUSTISSIMI IMPERATORIS animum adeo semper ad Pacem Germaniæ restaurandam fuisse proclivem.

§. XX.

Cessent modo *Curiosa Ingenia*, quæ sicuti in omni Pace multa desiderarunt: Ita in præsentī se quidem, sed non nisi cum periculo explicabunt. Jam olim S. Augustinus curioforum ingeniorum suggestionibus Epistol. 105. hisce verbis sese opposuit; Cogita tecum pugnam necessitatis esse, quare animo semper feraris ad pacem: bellumque gere, quod aliter non possis, sed si pacem habere queas, eam ne negligas. Idemque Augustinus lib. 19. de Civitate Dei bene porro dixit: Bella quantumvis justa, pijs attamen hominibus & molesta & tristia videntur. Evolvatur in hac ipsa materia Dn. D. Carpzovius in Commentar. ad Leg. Regiam in fol. p. 97. & Dn. Cyriacus Lentulus in Epistola ad Alitophilum Germanum de præsentis novæ Pacis Germaniæ causis Politicis lit. B. 1.

§. XXI.

Optimò Jure de AUGUSTISSIMO IMPERATORE NOSTRO asserere nos possumus: Quanta Cæsareæ ejus Majestatis in Pace promovenda fuerit Sapientia, ex multis licere colligere: alij Pace quærunt bella, AUGUSTISSIMUS contra IMPERATOR LEOPOLDUS nihil bellis, nisi pacem quæsit. Quis ergo hunc Monarcham non ad evertendos, sed ad servandos, non ad committendos inter se bellò, sed ad conjungendos *per Pacem*, natum fuisse neget? utque Pacem Imperio Romano compararet, Pacis Author ad pacem invitabat, hortabatur & nunc hortatur: cum finis maximè Pacis sit, ut in ea convenienter Naturæ & Legibus vivatur, qui finis ipsius etiam Sapientis est. Inde etiam difficilior est, esse Regem Paci-

Pacificum, quam bellicosum, Pacisq; Authorem atque Custodem neminem esse liquet nisi Regem Sapientem, Pacis contra ofores feros esse & indomitos, imò crudeles, pluribus ostendit Dn. Stanislaus Orickovius Rhutenus in oratione Funebri Regis Poloniæ Sigismundi Jagellonis.

§. XXI.

Redeat utinam Pax stabilis in Germania, Pax sine belli timore, & malorum futurorum angore, neve Pax, përorante Petrarchâ de remedijs utriusque fortunæ lib. 1. Dialog. 106. de Pace & inducijs, talis redeat, quæ id, quod in homine optimum est, per securitatem extinguat, quodq; est pessimum, nutriat. Pax imò à Deo donata, à Germanis sæpius profanatur, ut depositis armis ferè Pax videri nequeat, boni quia mores in exilium pelluntur, sæpius durante pace, voluptates imperant, virtusque opprimitur. Caveat ergò Germania, ne Pacis beneficium abutatur, & idem de eadem, quod olim Machiavellus lib. 7. de Historia Florentina scripsit, asseratur, homines mediâ Pace deteriores esse factos: Cœleste munus esse Pacem sciat Germania & devotâ Gratiarum actione semper repetat Pacis redonatâ Beneficium, ita sonorâ voce decantans:

*Vivat Pacificus CÆSAR LEOPOLDUS in annos,
Illius & viridi cingat Pax Tempora Laurus,
O Tu SUMME DEUS, Tu Pacis secula firmæ
Demittes Cælò, Tu da, ne Pacis abusus
Germanos iterum Mayortibus obruat armis.*

Fiat! imò Fiat! Fiat.

COROLLARIA.

Coroll. I.

Non feliciter scripsit Bened. Iustianus in Commentar. in 2. Theff. 2. hodie non amplius extare Romanorum Monarchiam, nec probare sciunt Cordati Sententiam Alph. Salmeronis Tom. 15. Disp. 2. in 2. Theff. 2. p. 387. Romanum Imperium jam diu esse in eas angustias redactum, ut vix tenuem quandam Imperij umbram retineat. Vid. Dn. D. David Christiani in Tractatu de Apostasia p. 89.

Corollar. II.

Malè scripsit *Blondellus*, hòc seculò Theologus Reformatus, nullos Austriacæ Familiæ Imperatores reales fuisse, quem Generosè refutavit Magnus literaturæ Phœnix Bœclerus de Dignitate Rom. Imperij p. 42.

Corollar. III.

Nusquam IMPERATOREM ROMANUM aut Magistratum Christianum contempsit Lutherus, ut potius asseruerit, sicuti Sol à DEO sit creatus, ita & ordinem Magistratûs à solo DEO esse institutum: ut memorabile inde sit dictum Sapientissimi Electoris Saxonix FRIDERICI: levatis ad Cælum manibus DEO se agere Gratias, quòd ex SS. literis jam dudum cognitum atq; exploratum teneret, se in ejusmodi ordine constitutum esse, qui DEUM Auctorem habeat, & in quo bona Conscientia versari & DEO placere possit. Vid. ipse Lutherus Tom. IV. Jen, Germ. fol. 431.

Corol-

Corollar. IV.

Potentēs adversus potentēs plerumque esse obliquos, Historia comprobat.

Corollar. V.

Dn. Adamus Pifetzckij à Kranichfeldt in Dissertat. Juridicò-Politic. Fasciculo p. 203. refert Nicephorum Orientis Imperatorem, cum nullas omnino admisset Pacis conditiones, meritissime illi obtigisse, ut in expeditione Bulgarica occisi caput istius gentis Imperator amputatum dies aliquot spectandum publicè exposuerit.

Corollar. VI.

Verum hodiè videtur esse effatum, si Pace frui velimus, bellum esse gerendum, siquè bellum honestum omittatur, Pace nos nunquam posse frui.

Corollar. VII.

Tutior meliorque est certa pax, quam sperata victoria, ne tot annorum felicitas in unius horæ diferimen detur.

Corollar. VIII.

Nobilissimus Dominus Georgius Christophorus Waltherus, Jctus Celeberrimus, Lib. Imper. Reipubl. Rotenbùrgo-Tuberanæ Consiliarius Primarius & Cancellariæ Director, in Discursu Juridicò-Politico de PACE mense Augusto Anno MDCL. habito, Thesi I. nervosè proposuit, in Instrumeto Pacis Osnabruggensis & singularibus Edictis Imperatoris extremè prohibitum esse, ne de Pace Imperij *Disputationes*, *Contrariæ* nimirum, instituantur, id quod monitum hoc seculò curioso & in judicijs de Pace ferendis maxime luxurioso necessario observandum erit.

Corollar. IX.

Soli Majestati, ad quam bellorum gerendorum Potestas spectat, simul etiam Jus Pacis constituendæ pertinet, imò tam arctè Majestati cohaeret, ut divelli ab Ea non possit, ut commodò tempore aquisque conditionibus Regno publicam quietem & tranquillitatem conciliet.

Corol-

Corollar. X.

Principi videtur gloriosius esse, aliquò ditionis dispendiò
Pacem ac Reipublicæ tranquillitatem redimere, quàm specio-
sos & optimos referre triumphos, tantis hominum malis
emptos.

Corollar. XI.

Verè scripsit Guicciard. lib. 15. Històr: Fictam, fucatam
& infidiosam pacem nihil aliud esse, quàm sub pacis nomine
involutum bellum, & sub salutaris medicamenti specie pesti-
lens venenum.

Corollar. XII.

Quæstio Germaniæ est hodie tristissima, an Pax firma &
perpetua sit speranda? Resp. DEO Soli rem optimè esse no-
tam: Donabit omninò DEUS Pacem tutam atque firmam, si
Germania observabit, quod multos ante annos monuit Æne-
as Sylvius in egregia adhortatione ad Proceres Germaniæ:
Vos Germani, si Pacem vultis firmam, si priorem cupitis eminentiam
vindicare, priscas virtutes, priscos & mores resumite, diligen-
ter PIETATI & ORATIONI STUDETE, fortitudinem ignaviæ op-
ponite, liberalitatem avaritiæ, Justitiam iniquitati, & quod
imprimis necessarium est, unitatem divisioni præferite: CA-
PITI vestro suos HONORES, atque Obedientiam reddite: Quod
si feceritis, haud dubium, quin vetus DIGNITATIS Nomen re-
cuperantes multis & magnis gentibus leges dicatis, &
AUREA PACIS secula videatis.

Sufficit.

Vero IrenarChæ Deo slt La Vs Ma-
gna atq Ve Vlrt Vs perennls.

